

БЕЛАРУСКІ УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, МЯСЦКОМА, ДЗЯРЖАУНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ У. І. ЛЕНИНА
БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА ПРАЦОУНАГА ЧЫРВОНAGА СЦЯГА КАМІТЭТА КАМСАМОЛА I ПРАФКОМА

1981

26

САКАВІКА
ЧАЦВЕР
№ 12 (1312)

Выходаць раз
у тыдзень.

Цана 2 кап.

ДЭЛЕГАТ

XXVI з'езда парты Лілія Іванаўна Вышынскай, брыгадзір цукерачна-шакаладнага цеха фабрикі «Камунарка» на сутэрэны з савецкім і замежнымі студэнтамі факультэта журнапілістікі падзялілася ўражаннямі ад чарговыя з'ездзе КПСС, адказала на шматлікія пытанні прысутных, расказала аб сваёй брыгадзе, якая чатыры гады запар з'яўляеца пераможчай усесаюзнага сацыялістычнага спаборніцтва.

М. ЕМЯЛЬЯНАВА,
А. ЖОЛУДЬ,
студэнтка журфака.

ПРАДСТАУНІКІ РЭКТАРАТА

і дэканатау ўсіх факультэтаў універсітэта на прайшоўшых нядыніна сутэрэнах прафесарска - выкладчыцкага саставу БДУ з выпускнікамі мінскіх сярэдніх школ пазнаёмілі будучых аўтографентаў з вядучай у рэспубліцы навуковай установай. Аб правілах, умовах і асаблівасцях прыёмных экзаменаў на гэты год расказалі члены універсітэцкай прыёмнай камісіі.

Т. САХАШЧЫК.

ПАДВЕДЗЕНЫ ВЫНІКІ

чарговага этапа сацыялістычнага спаборніцтва сярод акадэмічных групп геаграфічнага факультэта. Па комплексных паказычках (удзел групы ў грамадскім жыцці факультэта, вучоба, навукова-даследчая работа, спартыўныя дасягненні) пераможчай прызнана група географаў-краязнаўцаў чацвёртага курса.

Н. МАРКЕВІЧ.

ЛІТАРАТУРНЫ ВЕЧАР

«Кандрат Крапіва. 85-годдзе з дня нараджэння», які праводзіў адзел масавай работы універсітэцкай бібліятэцы сумесна з трэцяй курснікамі аддзялення палітэканоміі, сабраў студэнтаў ўсіх курсаў гісторычнага факультэта. Аб творчасці старэйшага беларускага драматурга, аб яго контактах з беларускім дзяржаўным тэатрам імя Я. Купалы расказаў удзельнік і пастаноўшчык п'ес Кандрата Крапівы, народны артыст СССР Л. Р. Рахленка. На вечары працуячай магнітавоні зліпі з пажаданнямі славутага выпускніка БДУ сённяшнім студэнтам.

Р. ЛЯХНОВІЧ,
загадчыца аддзела бібліятэкі.

Рашэнні з'езда — выканаем!

Шматгранныя Пытанні

АБМЯРКОУВАЮЧЫ задачы факультэта ў свяtle рашэнняў прайшоўшага з'езда КПСС, камуністы ФПМ вырашылі санкцэнтраваць увагу на больш поўным выкарыстанні магчымасцей у галіне падрыхтоўкі высокадукаваных спецыялістў. Адным з галоўных на парадку дня стала пытанне аб правільнай рассстановцы кадраў — пытанне не простое для нашага маладога, але самага шматлікага, ва універсітэце факультэта, які востра адчувае зараз недахоп спецыялісту вышэйшай кваліфікацыі.

Забеспячэнне факультэта наўшым абсталаваннем — другая не менш важная задача. Узровень падрыхтоўкі і якасць атрыманых нашымі выпускнікамі ведаў у многім залежаць ад іх знаёмісті з апошнімі дасягненнямі вылічальнай тэхнікі, сучаснымі вылічальнymi сістэмамі. Нядайна мы атрымалі 4 дыслепі, што дапаможа сту-

дэнтам больш паспяхова набываць неабходныя навыкі. Гэта — першы ірон на шляху тэхнічнага пераўбраення факультэта.

Яшча больш актыўізаць грамадскую работу са студэнтамі — трацяя наша мэта. Стварэнне студэнцкага кафэ пры шырокім інтэрнаце на базе клуба «Красавік», якое аўяднае многія напрамкі культурна-масавай работы, — імкненне знайсці новыя формы канцанту са студэнцкай моладдю факультэта. У якасці эксперыменту мы ўпершыню стварылі камсомольскія арганізацыі пры факультэцкіх кафедрах, што давае лягчай выявіць сярод студэнтаў здольных арганізатаў і актыўістаў.

Падрабязна вызначаныя праўлемы будуць узяты на парытальным сходзе «Аб навукова-даследчай работе на факультэце і падрыхтоўцы маладых спецыялісту вышэйшай кваліфікацыі», які рыхтуе зараз партыйнае бюро ФПМ.

В. КРАСНАПРОШИН,
сакратар партбюро
факультэта прыкладной
матэматыкі.

Галоўная задача дня

XXVI з'езд КПСС вынікаў новы ўзым пракаўнай і палітычнай актыўнасці савецкіх людзей. Пропаганда яго рашэнняў стала важнейшай састаўнай часткай дзеянасці ўсіх устаноў культуры, у тым ліку і бібліятэк. Задача бібліятэкану — дзянесці да кожнага гісторычнага дакументы партыйнага форуму, яшча шырэй разгарнуць распаўсюджванне неўміручай ленінскай спадчыны і грамадска-палітычнай літаратуры.

Бібліятэкан, Белдзяржуніверсітэта арганізаваны цыкл кніжных выставак, якія адлюстроўвалі шматгранныя праўлемы, закранутыя на з'езде, той ўзым і натхненне, з якімі сустрэлі гэту гісторычную падзею савецкі народ. «У імя чалавека, на нарысцы чалавека», «КПСС і сусветны рэвалюцыйны пракац», «СССР — сцяганося міру», «Вучоба, прака, творчасць — XXVI з'езду КПСС» — гэтыя і іншыя выставкі перыядычна змянялі адна другую ў фое бібліятэкі, у навуковай і студэнцкай чытальных залах. Матэрыялы з'езда і водгучі аўт выкарыстоўваюцца ў падбор-

ках «КПСС ва ўмовах развітага сацыялізму», «Мы — інтэрнацыяналісты», «КПСС і сусветны рэвалюцыйны пракац», «Маладым будавацца камунізм» і г. д. Наведвальнікі выстаўніцтва «Партыя — розум, гонар і сумленне нашай эпохі» мелі магчымасць пазнаёміцца і выкарыстаць у сваёй работе амаль 700 выданняў з кніжнага фонду універсітэцкай бібліятэкі.

Пры аддзеле масавай работы адкрыты кансультатыўны пункт для універсітэцкіх палітінфарматараў. Да іх паслу — тэматычныя стлаж, на якім сабраны матэрыялы з'езда. Створаны картатэкі «XXVI з'езд КПСС» і «У дапамогу палітінфарматару і агітатору». Рыхтуюцца дыслепы па тэматыцы з'езда і сустэрні з яго дэлегатаў.

Дзянесці да кожнага чалавека рашэнні і задачы апошняга форуму камуністаў — галоўная задача для кожнага супрацоўніка універсітэцкай бібліятэкі.

Н. КАВЕРЫНСКАЯ.

Кожнаму студэнту — ЭВМ

вяя, уласцівай духу пошукаў атмасфера.

— Наша лабараторыя, — гаворыць дацент В. П. Яноўскі, — заснавана ў 1974 годзе. Мэта стварэння — вывучэнне сучаснай аналогавай і лічбавай электронікі, элементаў і канструкцый сістэм аўтаматызацыі навуковых даследаванняў. На базе лабараторыі праводзяцца спецкурсы студэнтаў фізічнага факультэта. Яна аснащана ўніверсальнымі лабараторнымі стэндамі, сучаснай апаратурай. Адметная рыса лабараторыі — набор функцыянальных модуляў, кожны з якіх

уяўляе сабой закончаную электронную канструкцыю. Іх у нас звыш тысячи...

Я трывама ў руках некалькі плат, умантаваных у абалонку з пластмасы. Гэта і ёсьць модулі. Дзякуючы ім студэнты могуць збіраць самыя разнастайныя электронныя схемы, аналізуваць іх работу.

Мікалай Міхайлавіч тлумачыць, што ў недалёкім будучым лабараторыя будзе аснашчана мікропрацэсарнай сістэмай. А для того, каб я зразумеў, што за рэч мікрапрацэсар, вядзе мяне ў аўтаматуру насупраць, дзе стаіць

мікра-ЭВМ «Электроніка». Тлумачыць:

— ЭВМ хоць і лічыцца мініяцюрнай, аднак, самі бачыце, не такая ўжо і маленькая. Дзякуючы мікропрацэсару мы можам паменшыць яе габарыты разаў у сто, адпаведна павялічышы ўсе «памяці».

М. М. Абрамчук адзначае яшчэ адзін аспект работы лабараторыі. Тут вядзецца навукова-даследчая і гаспадарчадавальная работа. Сёння тэхнік лабараторыі Андрэй Бандарэнка сумесна з пяцікурснікамі Юрый Байготам і Аляксандрам Лабко распрацоўваюць канструкцыю спалучэння спектрометра ЭПР з мікра-ЭВМ СМ-3. Спыняемся ля іх.

А. Лабко «варожыць» над адпраўкай праграмы спалучэння — будзе на зялёным экране асцилографа, здаецца, толькі яму зразумелыя фігуры. Нібы адгадаўшы мае думкі, усміхаецца:

— Таму і цікава, што склада-

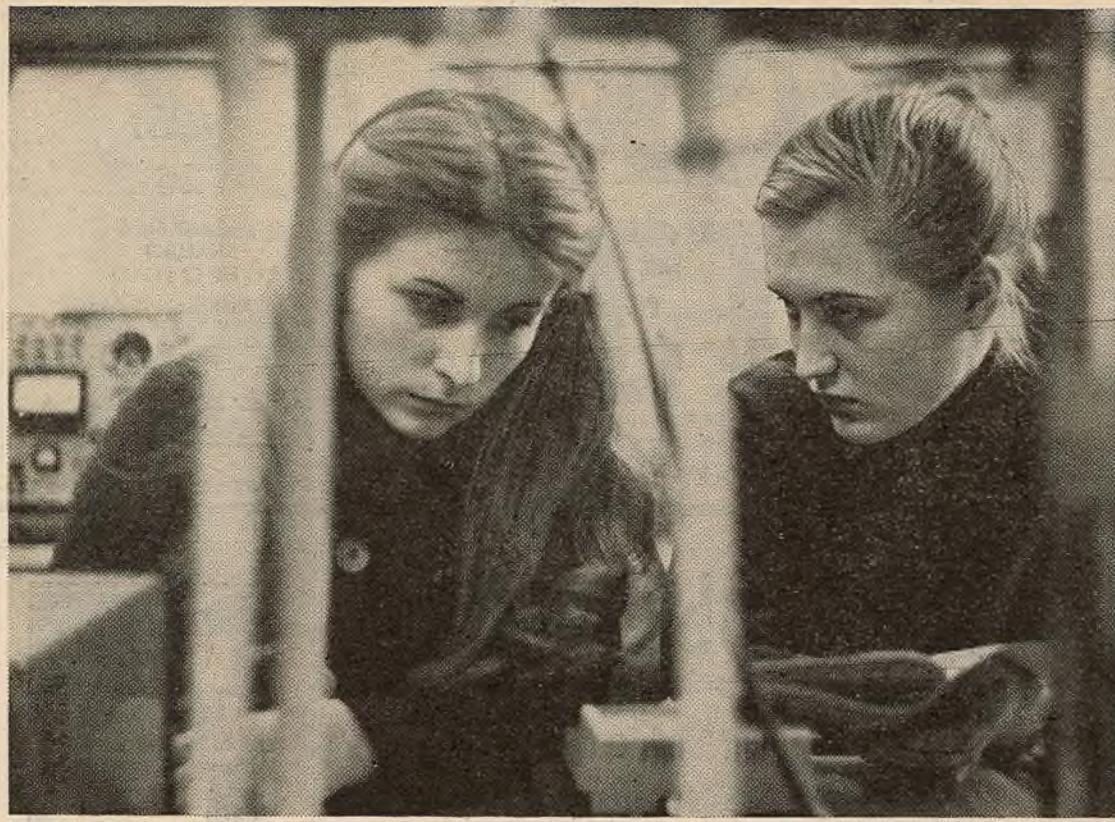
на... Міклай Міхайлавіч доўгая водзіць мяне па лабараторыі, паказвае прыборы, тлумачыць прызначэнне схем, знаёміць са студэнтамі. Адчуваю, што ўсе яны — і Абрамчук і Яноўскі, і студэнты — ганарацца лабараторыяй, разумеюць неабходнасць той справы, якую робяць. У кожнага шмат планаў і задум, а таксама вера ў тое, што дэвіз «Кожнаму студэнту — мікра-ЭВМ» хутка стане рэальным. Днём сённяшнім.

А. ЛАЗОЎСКИ,
наш спец. кар.

На здымку: тэхнік лабараторыі ядернай электронікі Андрэй Бандарэнка, студэнты Юрый Байгот і Аляксандар Лабко распрацоўваюць канструкцыю спалучэння спектрометра ЭПР з мікра-ЭВМ.

Фота А. Басава.

Будучыя педагогі трэцякурсніцы фізфака Святлана ВАНЗОНКА і Ніна ШЫБАЙКА на практичных занятках у лабараторыі ядзернай фізікі.
Фота В. ШАЧАКА.

АЛЁ, ІНТЕРНАТ!

У СВЕТЛЫ ДЗЕНЬ І У ЦЁМНЮЮ НОЧ...

УСЕ, НАПЭУНА, памятаюць, што першыя дні сакавіка былі щэлымі, сапраўды вясновымі. Сонца калі яшчэ не пякло, то грэла дабравата, і прахожым прыходзілася прыплюшчаць вочы, а студэнтам у аўдыторыях закрывацца ад сонечных праменняў падручнікамі ці сышткамі.

У адзін з такіх сонечных дзён, а дакладней — пятага сакавіка, завітую я ў інтарнат № 7 і прайшоў з намеснікам старшыні студсавета Ірынай Аўчыннікавай па паверхах. Аказалася, што некаторым жыхарам інтарната... мала аднаго сонца. Падавай ім усе «сто сорак!» На трох з правяряемых паверхах (6, 9, 10) гарэла па 9—14 электралампачак.

Для пераканання ў выпадковасці неапраўданага марнотраўства вырашыў яшчэ раз пабываць у інтарнаце. На гэты раз — ноччу. Дзесятага сакавіка, за некалькі мінут да 24 гадзін, зайшоў у пакой да старшыні студсавета інтарната Аляксандра Якубчыка. Паведаміуму аб прычыне свайго прыходу. Пазней, а першай гадзіні, калі мы паднімаліся з А. Якубчыкам на верх паверх, каб адтуль пачаць праверку выкарыстання электраэнергіі, ён, сустракаючыся са знаёмымі, растлумачваў ім, куды і чаго мы ідзём. Прыймайце, маўляў, меры, выключайце светло. І ўж ж меры перасцярогі не дапамагалі. Зіхацелі ад светла пяць паверхах. «Забыліся» выключыць светло на кухнях дзяжурныя 4-га, 9-га, 10-га, 13-га паверхах. А. Якубчык тлумачыў гэты факт тым, што, магчыма, хтосьці яшчэ збіраецца рыхтаваць вячэр. Але ж — плыты пустыя. Ды і час не той. Праверка блокаў паказала, што на 4-м, 6-м і 12-м паверхах пакінуты не выключаны нанач адпаведна па 9, 10 і 11 лямпачак. Кожная — па 60—100 ват.

Але А. Якубчык стаў запэўніваць мяне, што выяўленыя факты — не частае здарэнне, што студсавет рэгулярна праводзіць на гэтую тэму гутаркі са старастамі паверху, што кожны дзень дзяжурнымі даюцца ўказанні выключыць у канцы дзяжурства светло.

— Ды многія яшчэ і не спяць. Ці мала па якіх справах. Не будуць жа вяртака ў свае

пакой ў поўнай цемры, — заключае ён.

Гэтую думку старшыні студсавета абервернага трэці візіт у інтарнат раніцой 12 сакавіка, у 6 гадзін 45 мінут. І што ж? Усе спяць. Спраў ніякіх. А светло гарыцы на шасці кухнях, у васьмі калідорах...

І «нагарэла» такім вось чынам за мінулы год у сёмым інтарнаце 251.720 кілават-гадзін. Гэта — найбольшая лічба сярод паказчыкаў расходу электраэнергіі па інтарнатах. Пасправляем разабрацца.

Словы А. Якубчыка аб гутарках са старастамі і ўказаннях дзяжурным пачвердзілі і камендант інтарната А. А. Леванкова. Паскардзілася на тое, што ў вельмі мізэрнай колькасці выдзяляюць для інтарната электралампачкі. Але ж кожнаму зразумела, што аднымі размовамі ашчаднасць забяспечыць цяжка. Патрэбны больш канкрэтны і паслядоўны меры. Але не праводзяцца ў інтарнаце рэйды-праверкі выкарыстання электраэнергіі, пасля якіх былі б дадзены ў насценгазете, «маланцы» ці баявым лістку аналіз становішча, абагульненне волыту іншых інтарнатаў. Кантроль за выкарыстаннем электраэнергіі — гэта ж не часовая кампанія. Яго трэба рабіць дзесятным, эфектуіным.

На інтарнатах няма ліміту. Гэта не дae магчымасці нарміраваць расход энергіі, стымуляваць намаганні інжынерна-тэхнічных работнікаў у яе эканоміі, ушчуваць растратчыкаў.

— Электрык інтарната А. І. Святлоў заўважае, што некаторыя студэнты не толькі не эканомяць электраэнергію, не аберагаюць электрасетку, але і глумяць яе. Лямпы дзённага светла прыходзіцца мяніць праз 3—4 месяцы, хаця тэрмін іх службы складае паўгоды.

На жаль, факт абуразльнай безгаспадарчасці у 7-м інтарнатурце не адзінкавы. Такое ж становішча і ў іншых інтарнатах. З году ў год растуць лічбы-паказыкі растрочанай электраэнергіі. Нагараюць кілаваты. Кошт аднаго — чатыры калейкі. За год — сотні і тысячи рублёў з дзяржаўнай кішэні.

В. САБАЛЕУСКИ,
наш спец. кар.

У № 10 «БЕЛАРУСКАГА УНІВЕРСІТЭТА» ад 12 сакавіка 1981 года было апублікавана выступленне намесніка старшыні навуковага студэнцкага савета Універсітэта А. ВЕЧАРА «ЗАДАЧЫ і ПРАБЛЕМЫ СТУДЭНЦКИХ НАВУКОВЫХ ГУРТОК». Наш Карэспандэнт Г. САЧАНКА СУСТРЭЛАСЯ СА СТУДЭНТАМИ і ПАПРАСІЛА IX ВЫКАЗАЦЬ МЕРКАВАННІ НАКОНТ ПРАБЛЕМ, УЗНЯТЫХ У ГЭтыМ МАТЕРЫЯЛЕ.

У тэорыю гамалогіі чытае кандыдат фізіка-матэматычных навук А. В. Прасолаў. Яго слухаюць, акрамя студэнтаў, аспіранты і выкладчыкі. Для актыўнай навуковай дзеянасці студэнтаў патрэбна пэўная падрыхтоўка. Было б карысна кафедрам распрацаўваць праграмы-мінімум для першакурснікаў. Курсы лекцый неабходна скларадынаваць на аснове лепшых прыкладаў, распрацовак Маскоўскага універсітэта, мець на ўвазе нашу будучую спецыяльнасць. На жаль, не вучаць

«Першы крок да навукі...»

Іра Ляшчынская, гістарычны факультэт. Узнальвае СНТ першы год.

— Уявім сабе, што навуковыя гурткі адмінілі. Убачыце, яны ўзінікнуць стыхійна. Гурткі не толькі даюць навыкі навуковай работы, яны аб'ядноўваюць зацікаўленых людзей. Акрамя таго, дапамагаюць наладзіць контакт паміж старэйшымі і малодшымі курсамі. Гурткі ў ідэале? Перш за ўсё — цікавая, нестандартная тэматыка. Фармалізм заўсёды перашкаджае работе. Свабодная, расканаваная атмасфера. А дакладчыкам не трэба замыкацца ў свае рамкі. Сачыце за рэакцыяў слухачоў. У нас на факультэце працуе многа цікавых гурткоў. На пасяджэнні гуртка па філасофіі прыходзяць студэнты інстытута культуры, тэатральна-мастацкага...

Сяргей Сяргеев, механіка-матэматычны факультэт. Узнальвае СНТ другі год.

— У нас гурткі працуюць толькі на малодшых курсах. Мы не лічым, што патрэбныя старасты. Ініцыятыва павінна ісці ад выкладчыкаў. У іх веды і аўтарытэт. Для старшакурснікаў арганізованы специфічныя курсы. Напрыклад, «Уводзіны

творчаму мысленню семінары. Тэмы курсавых добра было бы выбіраць у адной ці па блізкай тэматыцы, што дазваляе пісаць грутоўныя навуковыя работы. Кафесна арганізація алімпіяды па спецыяльнасцях. СНТ складае спісы студэнтаў, якім дазволена свабоднае наўданненне.

Зусім не распрацаўана сістэма падвядзення вынікаў работы СНТ. За афармленне стэнда і арганізацыю спецыяльнага семінара — амаль адолькавая колькасць балаў.

Вольга Кошалева, В курс, механіка-матэматычны факультэт, намеснік сакратара камітэта камсамола факультэта па ідэалагічнай работе.

— Для актыўнага ўдзелу студэнтаў у навуковай работе неабходна сувязь з практикай, з іх будучай спецыяльнасцю. Нашы студэнты працуюць над курсавымі і дыпломнімі работамі ў НДІ ЭВМ, у інстытуце матэматыкі АН БССР. Падпісаны гаспадарчы дагавор з ВА «Інтэргал». Супрацоўнікі гэтых арганізацый чытаюць у нас специфічныя курсы.

На лепших традыцыях

ПЫТАННЯМ ваенна-патрыятычнага выхавання студэнтаў удзяляецца належная ўвага на гістарычным факультэце. Тут актыўна працуе савет ветэранаў, які ўзначальвае М. К. Мазуранка. Месячнік ваенна-патрыятычнай работы, які праводзіўся на факультэце, прысьвячоўся ХХVI з'езду КПСС, 63-і гадавіне Савецкай Арміі і Ваенна-Марскога Флоту і стаў новым этапам у выхаванні студэнтаў на лепшых рэвалюцыйных, баевых і працоўных традыцыях нашага народа.

Асаблівае значэнне маюць для студэнтаў супстэрчы з жывімі сведчанімі герайнага мінулага краіны. Гасцімі гісторыкаў у апошні час былі ветэраны вайны, Героі Савецкага Саюза Г. В. Калеснікай, М. Я. Зайцаў, І. М. Жаваранкаў, Д. П. Жмуровскі.

С. МІШУК,
студэнт аддзялення філасофіі гістофака.

Нядыўна адбыўся сход камсамольскага актыву, прысвечаны ўручэнню Белдзяржуніверсітэту імя У. І. Леніна пераходнага Чырвонага сцяга Пскоўскага аблвыканкома, аблспрофа і аблкома камсамола. На сходзе выступілі камісар Наваржэўскага занальнага штаба С. Саётгараеў, прарэктар па вучэбнай работе В. Г. Ціхіні, камандзір Пскоўскага абласнога штаба СБА С. В. Ірхін, камандзір СБА «Універсітэцкі» А. Размысловіч. Ганаровыя граматы Пскоўскага аблкома камсамола па выніках работы у працоўным семестры 1980 года быў ўзнагароджаны СБА «Рамантык» механіка-матэматычнага факультэта, СБА «Вікторыя» і «Полымя» факультэта радыёфізікі і электронікі.

А. ШЫБУТ.

На здымку: камандзір Пскоўскага абласнога штаба С. В. Ірхін уручает пераходны Чырвоны сцяг універсітэту за поспехі ў працоўным семестры-80.

Фота В. Шачака.

Выхаванне творчасцю

ВЫПУСКНИК універсітэта абавязаны не толькі валодаць вялікімі ведамі і быць ідэйна загартаваным. Ён павінен умеець хутка арыентавацца ў свеце науки, тэхнікі і вытворчасці. Яму неабходныя трывалыя навыкі даследчай работы. У сучасных умовах немагчымыя выхаванне высокакваліфікованага спецыяліста, не ўзроўшы яго ўменнем весці наукова-даследчую работу.

У 60—70-я гады камсамольская арганізацыя разам з рэкторатам, дэканатам і кафедрамі накіроўвала свае намаганні на то, каб наукова-даследчая работа з'яўлялася неад'емнай састаўной часткай працэсу научэння і выхавання маладых спецыялістаў. Пытанні студэнцкай науковай работы, дзеянасць науковага таварыства студэнтаў рэгулярна абмеркоўваліся камсамольскімі арганізацыямі, на пленумах камітэта камсамола, камсамольскіх сходах, пасяджэннях бюро. Пры актыўным удзеле камсамольскіх арганізацый да кіруніцтва науковай работай студэнтаў прыцягвалася большасць кваліфікованых выкладчыкаў, пастаянна ўдасканальваліся і абануляліся формы ўдзелу студэнтаў у науковай работе.

Традыцыйнай і найбольш распаўсюджанай формай студэнцкай науковай творчасці з'яўляецца ўдзел юнакоў і дзяўчын у даследчых гуртках, колькасць якіх ва ўніверсітэце штогод расла, а разам з тым павялічваўся і ахоп імі студэнцкай моладзі. Калі ў 1960—61 наукальным годзе ў 40 наукальных гуртках зімалася каля 950 студэнтаў, то ў 1964—65 наукальным годзе колькасць гурткоў павялічилася да 56, а колькасць якіх, хто ў іх зімалася, да 1500 чалавек.

І ў наступныя гады назіраецца хуткі рост колькасці студэнтаў, якія зімалася наукальных даследчай работай. Абумоўлена гэта было новымі задачамі, пастаўленымі перад вышэйшай школай рашэннямі XXIII з'езда КПСС і пастановай ЦК КПСС і Савета Міністэрства ССРР ад 3 верасня 1966 года «Аб мерах па паліпшэнню падрыхтоўкі спецыялістаў

і ўдасканаленню кірауніцтва вышэйшай і сярэдній спецыяльнай адукацыі ў краіне».

У свяtle новых патрабаванняў актыўізуе сваю дзейнасць і камсамольская арганізацыя. Па яе ініцыятыве быў створаны шраг наукоўца-даследчых гурткоў, на фізічным факультэце — арганізацыя студэнтаў. Пры камітэце камсамола і рэктараце быў створаны савет маладых вучоных, які разам з саветам СНТ закліканы быў каардынаваць даследчую работу студэнтаў. Камсамольская бюро фізічнага, матэматычнага, хімічнага і некаторых іншых факультэтаў сталі дабівача, каб кожны малады вучоный меў камсамольскае даручэнне па кірауніцтву наукоўской работай студэнтаў. Павышалася роўні камсамольскіх арганізацый у падборы кандыдатураў, якія рэкамендуюцца для вучобы ў аспірантуры. Пытанні ўдзелу студэнтаў на кафедрах па дзяржбюджэтнай і гасдагаворнай тематыцы. Кіравалі наукоўской работай студэнтаў у гэты час 625 выкладчыкаў.

Павышалася і рэзультаты ўдзелу студэнтаў наукоўской дзейнасці. У тым жа 1968—69 наукальным годзе на пасяджэннях гурткоў было аблеркавана каля 650 работ студэнтаў. На працягу наукальнага года адбыліся дзве студэнцкія наукоўкі канферэнцыі, на якіх аблеркавана больш як 350 дакладаў. Звыш 40 студэнтаў па выніках сваіх даследаванняў выступілі з дакладамі ў ВНУ Ленінграда, Рыгі, Маскве, Таліне, Кіеве, Харкава і іншых гарадоў краіны. На рэспубліканскі агляд было прадстаўлена 268 даследаванняў студэнтаў, з іх 89 атрымалі першую катэгорыю. Ва Усесаюзным конкурсе студэнцкіх наукоўкі работ прызыроўдалі ўдзел 19 даследчыкаў, 3 работы якіх удзялостины першых прэмій, а іх аўтарамі прысвоена званне лаўрэатаў Усесаюзнага конкурсу. Наукоўка — даследчай лабараторыі студэнтаў на працягу года выканана гасдагаворных работ на суму каля 40 тысяч рублёў. Апублікавана 20 работ і 10 тэзісаў дакладаў студэнтаў.

У 70-я гады назіраецца далейшае развіціё творчасці студэнцкай моладзі ўніверсітэта. Камсамоль-

ская арганізацыя, накіроўваючы намаганні на паспяхове ажыццяўленне раашэнняў ХХІ і ХХV з'ездаў КПСС, з'ездаў ВЛКСМ, абраўляла і ўдасканальвала формы сваіх работ па развіцію наукоўской дзейнасці студэнтаў. Пры камітэце камсамола і рэктараце быў створаны савет маладых вучоных, які разам з саветам СНТ закліканы быў каардынаваць даследчую работу студэнтаў. Камсамольская бюро фізічнага, матэматычнага, хімічнага і некаторых іншых факультэтаў сталі дабівача, каб кожны малады вучоный меў камсамольскае даручэнне па кірауніцтву наукоўской работай студэнтаў. Павышалася роўні камсамольскіх арганізацый у падборы кандыдатураў, якія рэкамендуюцца для вучобы ў аспірантуры. Пытанні ўдзелу студэнтаў на кафедрах па дзяржбюджэтнай і гасдагаворнай тематыцы. Кіравалі наукоўской работай студэнтаў у гэты час 625 выкладчыкаў.

Павышалася і рэзультаты ўдзелу студэнтаў наукоўской дзейнасці. У тым жа 1968—69 наукальным годзе на пасяджэннях гурткоў было аблеркавана каля 650 работ студэнтаў. На працягу наукальнага года адбыліся дзве студэнцкія наукоўкі канферэнцыі, на якіх аблеркавана больш як 350 дакладаў. Звыш 40 студэнтаў па выніках сваіх даследаванняў выступілі з дакладамі ў ВНУ Ленінграда, Рыгі, Маскве, Таліне, Кіеве, Харкава і іншых гарадоў краіны. На рэспубліканскі агляд было прадстаўлена 268 даследаванняў студэнтаў, з іх 89 атрымалі першую катэгорыю. Ва Усесаюзным конкурсе студэнцкіх наукоўкі работ прызыроўдалі ўдзел 19 даследчыкаў, 3 работы якіх удзялостины першых прэмій, а іх аўтарамі прысвоена званне лаўрэатаў Усесаюзнага конкурсу. Наукоўка — даследчай лабараторыі студэнтаў на працягу года выканана гасдагаворных работ на суму каля 40 тысяч рублёў. Апублікавана 20 работ і 10 тэзісаў дакладаў студэнтаў.

У 70-я гады назіраецца далейшае развіціё творчасці студэнцкай моладзі ўніверсітэта. Камсамоль-

турна-творчым аб'яднанні «Узлёт». Больш значымі сталі рэзультаты студэнціх наукоўских даследаванняў. Толькі за 1978 год распрацоўкамі гасдагаворных і дзяржбюджэтных тэм студэнты ўнеслі 159 тысяч рублёў у эканоміку краіны. На рэспубліканскі конкурс было прадстаўлена звыш 600 работ, з іх 250 адзначана дыпломамі Міністэрства вышэйшай і сярэдній спецыяльнай адукацыі БССР. На Усесаюзны конкурс на лепшую студэнцкую работу было прадстаўлена 78 даследаванняў, з якіх 4 ўдастоены медаля «За лепшую наукоўскую студэнцкую работу», 7 — дыпломаў Міністэрства вышэйшай і сярэдній спецыяльнай адукацыі ССР і ЦК ВЛКСМ.

Наукоўка — даследчая работа ператварылася ў неад'емную частку вучэбнага працэсу. Яна з'яўлялася школай наукоўской і ідэйнай фарміравання будучых спецыялістаў. Займаючыся наукоўскимі даследаваннямі, юнакі і дзяўчыны набывалі самастойнасць, умение канцептраваць увагу на галоўных праблемах, пранікаць у сутнасць з'яў, весці пошук наукоўкі і фармациі.

Камсамольская арганізацыя, прыцягваючы студэнтаў да наукоўской даследчай работы, уносіла свой уклад у фарміраванне асобы творча актыўнай, выхоўвалася ў моладзі любоў да працы і будучай прафесіі, умение пераадольваць цяжкія і няўданыя, пачуццё калектывізму і таварыскасці. Наукоўка — даследчая работа дапамагала адшукаць і расціць маладыя таленты, адкрываць ім дарогу ў вялікую науку.

Р. МАЛЮКОВІЧ,
дацэнт, былы сакратар
камітэта камсамола
універсітэта.

ЛЕТАПІС БДУ

[Пачатак у №№ 4, 6, 7, 8,
10, 11].

1943 год
15 мая

Саўнірком прыняў пастанову «Аб аднаўленні работы Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта»

11 кастрычніка

На станцыі Сходня Кастрычніцкай чыгункі аднавіў работу Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт. Да занятку на гістарычным, філалагічным, білагічным, геаграфічным, фізіка-матэматычным, хімічным факультэтах прыступіла каля 300 студэнтаў.

1944 год
15 жніўня

Указам Прэзідіума Вярховага Савета ССР званне Героя Савецкага Союза прысвоена выпускніку ўніверсітэта У. А. Парахневічу.

3 ліпеня

Войскі 1-га і 3-га Беларускіх франтоў авалодалі Мінскам і вызвалілі сталіцу савецкай Беларусі ад наўмецка-фашистычных захопнікаў. Па загаду Вярховага Галоўнага камандуючага ў 22 гадзіны сталіца нашай Радзімы Масква салютавала доблеснымі воінамі, якія авалодалі Мінском, 24-мі артылерыйскімі запламі.

11 жніўня

У Мінск са станцыі Сходня прыбыла першая група студэнтаў ўніверсітэта (26 чалавек). Пачаліся работы па аднаўленню зруйнаванага акупантамі БДУ.

Кастрычнік

Указам Прэзідіума Вярховага Савета ССР званне Героя Савецкага Союза прысвоена выпускніку ўніверсітэта М. П. Катлаўцу (пасмяротна).

Маскоўская, ленінградская і іншыя ВНУ падарылі бібліятэцы БДУ каля 25 тысяч кніг.

1945 год
9 мая

Дзень Перамогі над фашистычнай Германіяй.

19—23 мая

Наукоўка сесія БДУ, прысвечаная аднаўленню работы ўніверсітэта і ўдзелу яго ў аднаўленні народнай гаспадаркі БССР.

13 чэрвеня

Пастанова СНК ССР аб ільготах для ўдзельнікаў Вялікай Айчыннай вайны, якія паступаюць у вышэйшую і сярэднюю наукальную установы.

Верасень

Увядзенне нагруднага знака для тых, хто скончыў дзяржаўную наукальную ўніверсітэты.

Снежань

Пачаўся першы пасляваенны наукальны год у аспірантуры Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта.

Першая рэпетыцыя танцаўнага калектыву ў саставе 8 чалавек. Створаны аркестр народных інструментau і ўніверсітэцкі хор.

За мужнасць і адвагу ў баях Вялікай Айчыннай вайны 293 супрацоўнікі ўніверсітэта ўзнагароджаны ордэнамі і медалямі. Сярод іх 3 Героі Савецкага Союза, 13 чалавек узнагароджаны ордэнам Леніна, 34 — ордэнам Чырвонага Сцяга. Ордэнам Айчыннай вайны I ступені ўзнагароджана — 35, II ступені — 66 чалавек, ордэнам Славы III ступені ўзнагароджаны 7 чалавек, ордэнам Чырвонай Зоркі — 164, медалям «За адвагу» — 59, «За баявыя заслугі» — 123, «Партызан Айчыннай вайны» I і II ступені — 37.

Удзельнічала ў абароне Масквы — 47, Ленінграда — 36, Сталінграда — 28, Каўказа — 10 чалавек. Штурмавалі Берлін 39 чалавек, Кенігсберг — 39, вызвалилі Варшаву — 34. [Працяг будзе].

Студэнтка 3-га курса фізічнага факультэта Алена ШАЎЦОВА выконвае лабараторную работу па даследаванню элементарных часціц.

РУЖОВЫ РАВНАК

літаратурная старонка

ТАЦЦЯНА САПАЧ

СТУДЭНТКА ФАКУЛЬТЕТА
ЖУРНАЛІСТЫКІ. ЯЕ ВЕРШЫ
ДРУКАВАЛІСЯ ў «ЧЫРВОНАЙ
ЗМЕНЕ», ГУЧАЛІ НА РЭСПУБ-
ЛІКАНСКІМ РАДЫЕ.

Пракляніце сябе і свае
пакаленні,
Да касцей абгарыце на лёзах
сумлення!..
Непарочнасцю зязла —
абклейлі звадамі,
За спіною шушукалі, жэрлі
паглядамі,—
Бач, знайшлася якая — да грэху
няшчадная!..
Ці падставілі рукі, калі яна
падала?..
Не патрэбны удачлівым слабыя
ролі.
Не пускае да бога ключнік без
пароля.
Перасуды — прысудам.
Сырэй сутарэння.
Адпяваем высокое.
Славім падзенні?..

У правалах вачэй, як у часу
правалах
Між вады (ці бяды?)
не знаходжу прычала.
Ушчэнт — надзеі ладдзя ў
акіяне адчаю —
І правалах вачэй, як праспекты
начамі,—
Ні цяпла,
ні агня,
ні жыцця...
На калені!..
Разарвіце ў шматкі пратаколы
сумненняў,

«Сорвісь тепер слеза с твоей
ресница —
И грузно покачнется шар
земной»
(Вл. Савельев)

Пахінулася цяжка зямля.
Паралелі, як нерви, збаліць.
Абаруцца... Але неадрыўныя
Ад блакіту стрыжы
лётгакрылыя,
І пад стрэхі не вернуцца —
гора мне:
Будуць, помсцячы, крыламі
чорнымі
Кутаць неба жалобаю вечнай.
Аплываючы грамнічныя
свечкі —
Значыць, будуць грамы!..
Беражы,
Зберажы яго, добрая сіла...
Я б, напэўна, цябе не прасіла,
Каб магла без сустрэчы
пражыць.

ГАЛІНА ПАХОЛКА

СТУДЭНТКА ФАКУЛЬТЕТА
ЖУРНАЛІСТЫКІ. ДРУКАВАЛА-
СЯ ў РЭСПУБЛІКАНСКІМ ДРУ-
КУ.

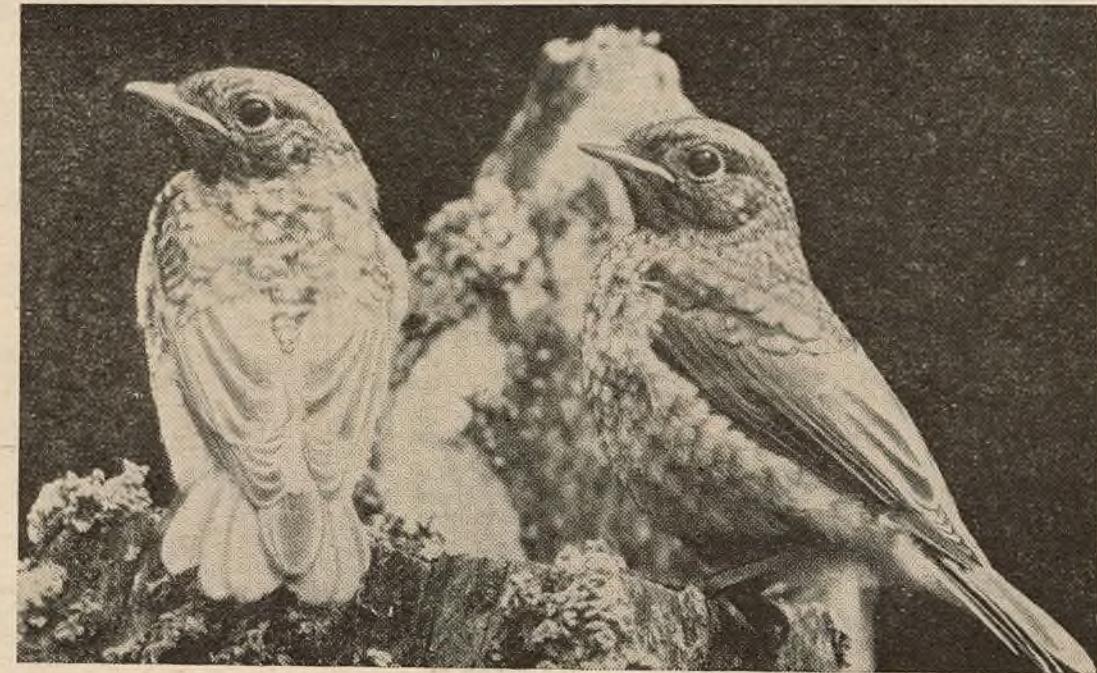
Ад узлёту і да падзення
Адзін толькі крок,
Жаданне палёту імгненнем
Грукона ў скронь.
І зноў стаю над абрывам —
Глытаю сінь...
Як жудасна быць бяскрылай
І поўнай сіл.
Зайдрошчу блазноце
птушцы —

Узмах крыла —
І вось ужо неба гушкае
На хвалях святла.
Адзін толькі крок, не бойся —
Іншаму не бываць,
Няўжко народжаны поўзаць
Не можа лятаць!..
...Падзенне. І поўнай мерай
Расчаравання боль,
Але праастае вера,
З сабою — бой.
Калі жыццё выстуяле
Абрывы знарок —
Ад падзення да ўзлёту, знаю,
Адзін толькі крок!..

Выпала снег,
апошні,
снег адчаю
Зімы, што не згаджаецца са
стратай

Свей улады над зямлём
і небам.
Выпала снег
на дахі і на дрэвы.
І на маё,
табой параненасе сэрца,
Схаваўшы нізку крывавеючых
слядоў.
Выпала снег...
А я вясны чакаю,
А я не веру ў непазбежнасць
страты,
Што можа вечна
снег ляжаць на сэрцы...
Прыдзі, вясна,
мой смутак растапі,
Вярні каханню страчаныя
крылы,
А сэрцу —
нізачку яго слядоў.

РАДЗІСЛАЎ ЛАПУШЫН

СТУДЭНТ II КУРСА ФАКУЛЬ-
ТЭТА ЖУРНАЛІСТЫКІ. ДРУКА-
ВАУСЯ ў ГАЗЕЦЕ «ЧЫРВОНАЯ
ЗМЕНА», ЗБОРНИКУ «ДЗЕНЬ
ПАЭЗII-80», МАСКОУСКІХ ВЫ-
ДАННЯХ.

Я над рекою немею.
Б'ється на дне и трепещет
Тень моя рядом с твою.
* * *
В сладком дыму костра
Тонет село глухое.
Кто там идет с водою,
Или пустых два ведра?
Кто там в дыму идет,
А мне кажется, будто плывет,
А мне кажется, нету вчера,
И не будет потом ничего,
Только дым от костра,
Только шаг от тебя до меня,
Только шаг и всего.
И летящие руки мои,
И молящие руки твои.
И меж нами все стелется дым.
Мы друг к другу летим и
летим.

В воду деревья гляделись.
Там, где их листья остались,
С ними опять в отраженьи
Голые ветки сливались.
Так и со мною случилось.

УЛАДЗІМІР СЯМЕНЧЫК

СТУДЭНТ II КУРСА ФАКУЛЬТЕТА ЖУРНАЛІСТЫКІ. ЯГО ВЕР-
ШЫ ЗМЯШЧАЛІСЯ НА СТАРОНКАХ ЧАСОПІСА «НЁМАН», ГА-
ЗЕТЫ «ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА», ГУЧАЛІ НА РЭСПУБЛІКАНСКІМ РА-
ДЫЕ І ТЭЛЕБАЧАННІ.

ПОРТРЕТ

Вдруг нахлынуло, как бред.
Написал я свой портрет.

— Он ужасно непохожий!..
— Непохожий? Быть не
может...
— Было зеркало кривое?
— Не смотрел я в зеркало...
— Набежавшее волною
обличье исковеркало?..
— Что ты, что ты, вовсе нет!..
Это правда мой портрет.

Я писал его ночами,
как молитву совершал.
И казалось, за плечами
кто-то крыльями шуршал.

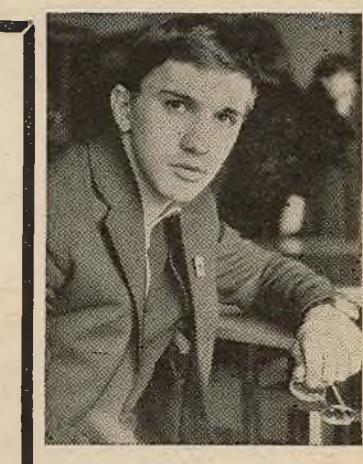
Помните, смотри:
это я, лишь изнутри.

Вот еще один день
промелькнет.
И беспечность с лица сойдет.
Я останусь один, без грима.

Сердце б'ється, как рыба об
лед.
Задыхается без любимой,
неизвестной, неуловимой,
словно воздух, необходимой...

Ну когда же, когда ледоход?..

Я вовеки не успокоюсь.
Я — ничтожно маленький

на одной из столичных планет.
Излучаю в пространство поле
бесконечной любви и боли.
А другого полюса нет.
Лишь звезды одинокий свет.

БЕЛАРУСКИ
УНІВЕРСІТЭТ

Ордэна Працоўнага Чырвонага
Сцяга друкарня выдавецтва ЦК
КПБ.

26 сакавіка 1981 г.

Заказ 516.

AT 05621.

220080 МІНСК-80, УНІВЕРСІ-
ТЭЦКІ ГАРАДОК, ГЕАГРАФІЧ-
НЫ КОРПУС, п. 14.
ТЭЛЕФОН 20-68-27.

Рэдактар

В. П. ВАРАБ'ЕУ